

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 SI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
si se plătesc totdeauna înainte

In Bucureşti la casa Administratiei.
Din Judecătări și Sfântărie prin mandat postal
Un an la tarif 30 lei; la străinătate 50
Sease luni, 16 : : 26
Trei luni, 8 : : 18

Un număr în străinătate 18 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

ADMINISTRATIA
10 - STRADA ACADEMIEI, 10

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU

REDACTIA
10 - STRADA ACADEMIEI, 10

Legea Clerului
Funcționarii vamali
Apa la Iași
11 FEBRUARIE
Din departare

Bucureşti, 15 Februarie 1893.

Legea Clerului

Vineri a venit în discuția Camerei proiectul de lege asupra clerului mirean și seminarilor.

Ce însemnează, în ceea ce urmărește, acest proiect de lege?

Insemnează, în primul loc, o mică îmbunătățire adusă soartei clerului de mir; însemnează, în al doilea loc, o mare și îndrăsneață lovitură dată bisericii și organizației sale de până acum.

Intr-adevăr, proiectul modificat de comitetul delegaților prevede (art. 28) următoarele salarii:

Pentru un paroch, în parochiile urbane, 200 de lei pe lună, dacă e licențiat sau doctor în teologie, — 100 de lei, dacă e absolvent al seminarului complet, — 60 de lei, dacă e absolvent al seminarului de grad inferior; pentru un preot supra-numerar (o categorie de preoți creată acum, prin această lege) 150 de lei, dacă e licențiat sau doctor în teologie, — 80 de lei, dacă e absolvent al seminarului complet, — 40 de lei, dacă nu are nici unul din aceste titluri. Diaconul în aceeași parochie este plătit cu 100 de lei pe lună, cantăreațul cu 50 de lei, paraclisierul cu 30 de lei.

Pentru un paroch, în parochiile rurale, 80 de lei pe lună, dacă are seminarul complet, 50 de lei, dacă nu are de cat seminarul inferior, 35 de lei, dacă este supra-numerar. În aceeași parochie, cantăreațul are 20 de lei pe lună.

Cum se vede, îmbunătățirea soartei clerului se reduce la puțin lucru și mai nimic. Când sunt încă servitori de at biserice plătiți cu 20—30 de lei pe lună, — slabă îmbunătățire a soartei clerului!

Dar în schimbul acestei neînsemnătăți, — pe care, fie zis în treacăt, Statul era dator să o facă, de oare ce, când el a avut nevoie, a depusdat biserica de toate bunurile ei, secularizându-i averile, fară a întâmpina nici o înotrivire din parte! — în schimb, ce face ministerul? Nimic alta de cat să rămână încrește organizație de până acum a bisericei, subordonând-o Statului, organizație laică a societății.

Intr-adevăr, organizația bisericei răsărite, așa cum a fost până acum, avea mai mult forma unei confederații. Episcopii erau suverani în eparhiile lor; el numea preoții, el le aplică pedepsile disciplinare, etc. Si toți episcopii, deci și mitropolitii, aveau puteri de o potrivă de întins. Unul nu putea trece în eparchia altuia, fără a avea incuviințarea lui, etc. Iar ceea ce menține unitatea bisericii era ceva abstract, — credința.

In ce privește preoții, enoriașii aveau un drept tradițional de a-și alege, drept care a fost totdeauna respectat. Această organizație, expusă în mod sumar aci, a durat veacuri și ea nu a avut nici un inconvenient pentru Stat, pentru organizația laică a societății; din poziția, organizația bisericească a fost și este superioară organizației laice și ar putea sluji de model acestor, ca una ce are la bazele sale

Adcverzul

Stă te ferești, Române! de cuiu strein în casă

V. Alexandru.

când darea în judecată se face de minister.

Iată dar atât de drepturi de amestec în afacerile bisericei, pe care ministrul cultelor și le arogă: dreptul de numire, de destituire, de suspendare și de dare în judecată.

Noi nu ne putem opri deci prea mult asupra ridicolelor urcări de sălariu ce său facă unor membri al clerului, — și după care totuși rămân servitorii bisericești plătiți cu 20 de lei pe lună! Aceste neînsemnătăți urcări sunt mai mult un fel de „vorba să fie”, pentru că ministrul să poată atenta mai în voie la înșinări organizația seculară a bisericei, întinzându-și asupra omnipotență lui ministerială.

Da aceea vom reveni în currend, pentru a lămuri și mai bine această cestiușă și pentru a arăta atât motivele adevărate care îndreptățesc reforma D-lui Take Ionescu, cat și consecințele ce poate să aibă o astfel de reformă.

Ioan N. Roman.

A se vedea „Ultime Telegrame” la pagina III

INSTANTANEE

Gr. G. Păcurăscu

Atât de mic și face atâtă zgromot!

Slăbit, mărunț, cu barba neagră și cu un fin-de-chelie, figură bolnavicioasă.

Fost director al *Epocii*, fost ministru de domenii, actual vice-președinte al Camerei.

Inconsolabil de pierderea portofoliului, căntă să înjingebe o disidență conservatoare, motivată de purtarea lui Carp.

A fost și cu Catargiu și contra lui Catargiu; și cu Carp și contra lui Carp. Azi luciuță sănătatea lui Lahovary contra lui Carp; iar Lahovary își dă aerul căl combate.

Ca director la *Epoca*, facea pe prietenul terților; ca ministru de domenii, a fost o adesea rată pacose pentru terțani, schilind legea vînzărelor bunurilor și propunând dreptul de a testa, o lege feudală. Să mai ilustrează prin patronarea vestitului Botea și a căpătat un vot de blam chiar în Camera conservatoare, după interpelația lui Pallade.

Vice-președintele partitului, provocă adesea fururi în Cameră.

Avocat de clasa I-a, își dă aere de mare jurisoare.

Semne particulare: Când e să căză vr'un ministru, ia cuvintul cu un aer solemn și dă lovitura... măgarul.

Fox.

Funcționarii vamali

Unul dintre principalele venituri ale Statului este, fără îndoială, venitul vănilor. Vămile produc pe an un venit de 30 milioane, iar cheltuiala pe care o face Statul cu funcționarii vamali se cifrează abia la 940 mil lei pe an.

Funcționarii vamali, pentru cari guvernele de până acum n-au facut nimic, au adresat mai multe petiții corporilor legiuitorilor cerând să li se îmbunătățească soarta.

Iată, în rezumat, ultima petiție ce funcționarii vamali au adresat Parlamentului:

Este sătul atât de Inaltul Guvern că și de Onorabili Reprezentanți ai Națiunii că veniturile vamale au sporit în timp de 12 ani și aceasta grătie inteligenței, bune credințe și sărgețuit că și dacă funcționarii vamali pentru ași îndeplini cu conștiință și esactitate datoria ce a către Stat de a servi cu credință, și funcționarii vamali nu au crăut nici nu crăut ostenală, nici repaos nu și iau, căci pe lângă munca de zece ore pe zi ce pun în îndeplinirea serviciului, apoi în unele puncte vamale nici sărbători nu au de sărbători din cauza aglomerării lucrărilor pentru a fi promulgă și a răspunde cerințelor atât de multiple față de publicul ce are interese vamale.

Nu creder de prisos a mai arăta că în toată țara și la toate punctele vamale numărul funcționarilor s'au redus cu 30%, așa că și serviciul să fie ingrijuit, cu toate acestea noi ne-am făcut datoria fără să dăm loc la cea mai mică plângere care să fie legitimată pe cauza că publicul nu a fost servit la timp.

Puțin, foarte puțin material ar trebui

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

Din BUCURESTI și JUDEȚE se primește: NUMAI în ADMINISTRAȚIE, din Străinătate, direct în administrație, și în toate țările de publicitate. Anunțuri la pagina IV . . . . . 0.30 R. B. Iulie . . . . . III . . . . . 2. — Iulie . . . . . II . . . . . 1. — Iulie . . . . . Iulie . . . . . Insertiuni și Recenzie 2 lei zăpeză. La Paris, numai se găsește de vânzare cu numărul la biserică N. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĂR VECIU 30 BANI

care să delibereze și să expue sub formă de desiderat mijloacele ce le vor găsi cu cale de a se aplica pentru îmbunătățirile de adus în Moldova și Iași, a cărui cădere dejă înțepuse a se simți.

Dar după cum i se răspunse la întrebarea ce o face plecând din Iași că se va regula totul la București, așa rezultat avu și coprinsul desideratelor formulate la Mitropolie în 1863 pentru că frații Munteanu încă de pe atunci nu priveau cu ochii buni o Moldova prosperand economică, iar Iașul, capitala ei, menținându-se încă în o stare infloritoare, și deci lăsără așa fel ca să zădărnică dorința Domnitorului moldovan. Așa isbutit, după cum așa isbutit mai departe de a se desface de moldovanul Cuza, pentru a șterge cu timpul ori-ce însemnată a Moldovenilor în acțiunea politica și de acum nu e departe credem acel timp, cand să se împlinească și zisele generalului Manu că: Moldovenii nu sunt buni de căd doar de sub-prefecți. Așa isbutit căcă deja și în mainele lor guvernul și armata, cel mai puternic factori cari îl ajută să domineze cum le va placea, în afară de Regele Carol, căstigat în parte-le încă de la descalcarea lui în țară și care le aprobă și incurajează chiar, în toate avenirile lor către predominare.

Amintindu-ne de 11 Februarie ne coprinde intristarea că în noaptea acelei zile se înormintă speranțele Moldovenilor, că cu cădere celu mai devotat fiu al ei, a celu mai ingrijat și mai prevăzător despre soarta ce-i se pregătește; amintindu-ne de îmbindă conspirației, zisă a Februaristilor, nu ne putem opri de a spune acelor Moldoveni încă în viață, care au servit de coadă la toporul ce a abătut Tronul lui Alexandru Ioan I: și fost ciocnii Moldovel, iată că și facut. Elocul Moldovei. (Iași)

APA LA IAȘI

III

Am arătat că nici odată ideea de a alimenta orașul Iași cu apă pe calea consemnării n'a fost privită cu simpatie de diferitele consiliile comunale, care său succedat în fruntea comunei, până la cel actual, — și am arătat și din ce pricină.

In 1884 consiliul comunal a numit o comisiune care să cerceteze propunerea D-lor Scortescu și Daste (rezumată în articolul trecut) și să se pronunțe asupra ei. Din comisiune făcea parte și D. P. Poni, profesor universitar, om despre a căruia competență și imparțialitate nu mai e nevoie să se zică nimic în bine. D. Poni e chimist ca și D. Konya, tot așa de bun patriot și cetățean al Iașilor ca și D-sa. Cu toate acestea altmîntreala s'a rostit D. Poni. D-sa nu numai că n'a propus ideea concesiunilor, ca D. Konya, dar încă a combătut-o. După ce arătat că sunt două căi pentru a se ajunge la un rezultat în cestiușa alimentare orașului Iași cu apă: 1) său comuna să facă întreaga lucrare pe contul său, 2) să o cedeze unui concesionar în anumite condiții, D. Poni adaugă:

Prima cale o cred preferabilă și iată pentru ce: Apa este un element de viață pentru un oraș; în interesul higienei și al sănătății publice, ea trebuie distribuită cu profunzime, mai ales în partea săracă a populației. Interesul unui concesionar este din contră de a distribui apă gratuită că se poate mai puțin, pentru a-și asigura printr-o vânzare mai mare și prin urmare beneficii mai considerabile. Această apă este atât de adevărat, în căderea ei să recurgă la cumpărare cu apă.

Argumentele aduse în favoarea sistemului de concesiune nu au putut să mă convingă. Experiența făcută de Stat cu marile lucrări publice a dovedit până la evidență acest concesionar, că lucrările efectuate prin concesiuni sunt și mai costisitoare și mai reușite.

Se poate ceva mai clar? Si se poate o condamnare mai categorică a sistemului de concesiuni?

Dar nu e numai atât. Tendința de a

*) Vezi Monitorul comunal al Primăriei de Iași No. 68 din 28 August 1884.

